



**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОК 15

«Медіаправо»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Соціальних комунікацій
Семестр	8
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська
Викладач	Кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій Золяк В.В.
Контактна інформація	zolyak@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Медіаправо» стане в нагоді майбутнім журналістам, фахівцям у сфері соціальних комунікацій. Дисципліна дає здобувачам повний інформації щодо правових норм журналістської діяльності, прав та обов'язків журналістів як професіоналів та членів демократичного суспільства. У ході вивчення курсу студенти засвоюють необхідні норми діяльності, що стане в нагоді під час виконання посадових обов'язків у редакціях будь-якого типу. Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту опанувати широкий спектр правових норм та вміло конструювати свою професійну діяльність таким чином, щоб не виходити за рамки чинного законодавства та чітко знати свої права у різних ситуаціях.</p>
Мета та цілі	<p>Головною метою викладання курсу «Медіаправо» є сформувати необхідні у подальшій роботі журналіста-практика основні знання у сфері інформаційного законодавства України та міжнародного інформаційного права, проаналізувати стан сучасного інформаційного законодавства, шляхи удосконалення правової бази діяльності засобів масової інформації. Увага студентів зосереджується на інформації як об'єкті правовідносин, балансі між безумовністю свободи слова, свободи масової інформації й необхідністю їх часткового обмеження в інтересах суспільства, особи, держави; правовому забезпеченні режиму доступу журналіста до джерел інформації; правових, економічних, організаційних засадах державної підтримки ЗМІ та соціального захисту журналіста; законодавчих нормах діяльності працівника ЗМІ в умовах виборчого процесу. Завдання курсу: ознайомити студентів з основами теорії інформаційного права; дослідити практику регулювання правових проблем у журналістській діяльності; проаналізувати увесь комплекс законодавчих актів, що стосуються правового регулювання мас-медійної діяльності;</p>

	забезпечити осмислене знання студентами основних видів інформаційної діяльності.
Результати навчання	У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати основні поняття та терміни інформаційного законодавства України конституційно-правові норми журналістики України; діяльність Європейського суду з прав людини: склад, структура, юрисдикція. основні рішення Європейського суду з прав людини щодо свободи вираження поглядів; кримінально-правові норми журналістської діяльності; вміння орієнтуватися в основних правових документах України щодо питань захисту прав громадян на інформацію та регулюванні свободи ЗМК: аналізувати законодавчу базу України у контексті журналістської діяльності; характеризувати основні порушення ЗМІ у сфері інформаційного права.
Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills: Тайм-менеджмент, здатність пристосовуватися, здатність до колаборацій, креативність, переконливість, соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Вміння виявляти та вирішувати проблеми. Здатність формувати інформаційний контент, здатність формувати інформаційний продукт, здатність ефективно просувати створений медійний продукт і керуватися принципами інформаційної безпеки. Здатність організовувати та контролювати командну професійну діяльність.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Правознавство», «Журналістський фах», «Фундаментальна підготовка».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні поняття правового регулювання інформаційної взаємодії	
1. Джерела медіаправа.	Предмет, структура та завдання курсу. Концепція медіаправа. Свобода думки та слова як невід'ємне право людини. Джерела медіаправа. Концепція свободи масової інформації.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Контент-аналіз
2. Інформаційна безпека.	Неприпустимість цензури. Інформаційна безпека. Доктрина інформаційної безпеки. Обмеження з метою протидії тероризму та екстремізму. Відповідальність за інтернет-діяльність.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання доповіді
3. Свобода інформації.	Право на інформацію. Доступ до інформації: фактичні можливості громадян та редакцій ЗМІ. Свобода розповсюдження інформації. Запит на	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.

	отримання інформації. Порядок відмови чи відстрочки у наданні інформації, їх оскарження. Види відповідальності за ненадання інформації. Гласність судочинства, винятки із цього принципу.	Створення творчого доробку.
4. Правове регулювання реклами.	Реклама та свобода масової інформації. Загальні положення Закону України «Про рекламу». Заборона недобросовісної та недостовірної реклами. Прихована реклама. Обмеження на рекламу алкогольних та тютюнових виробів, наркотичних препаратів, медикаментів, медичних та інших товарів та послуг. Особливості реклами в радіо- та телепрограмах. Права та обов'язки рекламодавців, рекламовиробників та рекламорозповсюджувачів. Саморегулювання рекламної діяльності. Права споживачів. Ступінь відповідальності ЗМІ за зміст рекламних повідомлень, що розповсюджуються.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Контент-аналіз
5. Діяльність медіа у передвиборчий період.	Вільні вибори та вільні ЗМІ. Принцип рівних прав кандидатів щодо доступу до ЗМІ. Поняття та види передвиборної агітації. Зміст агітації. Передвиборна агітація та інформування. Загальні умови проведення агітації у ЗМІ. Порядок надання безкоштовного та платного часу у програмах електронних ЗМІ. Строки проведення агітації. Гласність у діяльності виборчих комісій. Опублікування результатів голосування. Відповідальність ЗМІ та журналістів. Порядок використання даних соціологічних опитувань. Організація контролю за дотриманням виборчого законодавства.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Есе
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основні правові документи, які регламентують журналістську діяльність	
6. Конституційно-правові норми журналістської діяльності.	Правові засади регулювання інформаційної діяльності в Україні: ЗУ «Про інформацію».	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Робота в групах
7. Правові норми діяльності друкованих ЗМІ в	Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Правові норми діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.

Україні.	аудіовізуальних ЗМІ.	Написання доповіді.
8. Кримінально-правові норми журналістської діяльності в Україні.	Цивільно-правові норми журналістської діяльності в Україні.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання реферату.
9. Соціальні гарантії творчої діяльності журналіста й державна підтримка ЗМІ.	Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Есе
10. Законодавче регулювання видавничої справи в Україні.	Закон України «Про Видавничу справу».	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Контент-аналіз

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

БАЗОВА

1. Гуз А.М. Історія захисту інформації в Україні та провідних країнах світу: Навчальний посібник / А.М. Гуз. – К.: КНТ, 2007. – 260 с.
1. Інформаційний простір України: Словник-довідник законодавчих термінів: довідково-навчальне видання / Автор-укладач Я.О.Чепуренко / Національний педагогічний університет імені Т. Драгоманова. – К.: “Освіта України”, 2008. – 544 с.
3. Інформація та реклама в Україні: зб. законодав. і нормат. актів: (офіц. текст)/ упоряд. Ю.В. Пивода. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 440 с.
4. Кузнецова О.Д. Правові норми журналістики України: Посібник / О.Д. Кузнецова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2006. – 352 с.
5. Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: Навчальний посібник / А.І. Марущак. – К.: КНТ, 2007. – 532 с.
6. Основи інформаційного права України: навч. посіб./ В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, Л. Брижко; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника. 2-ге вид., переробл. і допов. – Знання, 2009. – 414 с.
7. Марущак А. Доступ до інформації: права журналістів / А. Марущак . – [Електронний ресурс]: http://www.uapp.org/uk/legal_library/11/21.html.
8. Приступенко Т.О. Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Т.О.Приступенко. — К., 2011. — 351 с
9. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики). Монографія / В.С. Цимбалюк.– К.: “Освіта України”, 2010. – 388 с.

ДОДАТКОВА

1. Усі міжнародно-правові акти та справи Європейського суду з прав людини можна знайти: сайтах Верховної Ради України (zakon.rada.gov.ua), Інституту медіа права (www.medialaw.kiev.ua), Міністерства юстиції України (<http://www.minjust.gov.ua>).
2. Буткевич В.Г., Маляренко В. Т. Європейський суд з прав людини та українське правосуддя: питання взаємодії// Вісник Верховного Суду України. – 2004. – № 4 – С. 7.
3. Законы и практика СМИ в Европе, Америке и Австралии: АРтикуль XIX. –М.: Права человека, 1996.
4. Кобзар Ю.М. Сучасні механізми державного регулювання телерадіомовлення: міжнародні стандарти і досвід європейських країн // http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/tppd/2008-1_2/08kymdek.pdf.
5. Досвід функціонування механізму державного замовлення у сфері телерадіомовлення в контексті розбудови Суспільного телерадіомовлення в Україні. Аналітична доповідь / Громадська

анізація «Лабораторія законодавчих ініціатив». – К., 2008.

6. Зідорук С.І., Гнатюк С.Л. Суспільне мовлення: український варіант // Стратегічні оритети. – 2008. – № 4 (9). – С. 77-84.

7. Концепції Суспільного мовлення в Україні: потенціал реалізації // <http://www.niss.ua/Monitor/April/16.htm>.

8. Правове регулювання суспільного мовлення: стандарти ЄС, Ради Європи та досвід країн– членів Євросоюзу / Інститут прикладних досліджень “Право” за підтримки Міжнародного фонду дослідження” та Агентства з міжнародного розвитку США (USAID). Доповідь. – К., 2007.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацювати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	30
Змістовий модуль 2 (теми 6-10)	30
Підсумковий контроль (теми 1-8) – іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

